

HOLLAND-AMERIKA LIJN

1873 9 APRIL 1923

REDE

VAN DEN HEER A. TH. WULFFRAAT

ALGEMEEN PROCURATIEHOUDER DER H. A. L.

EN

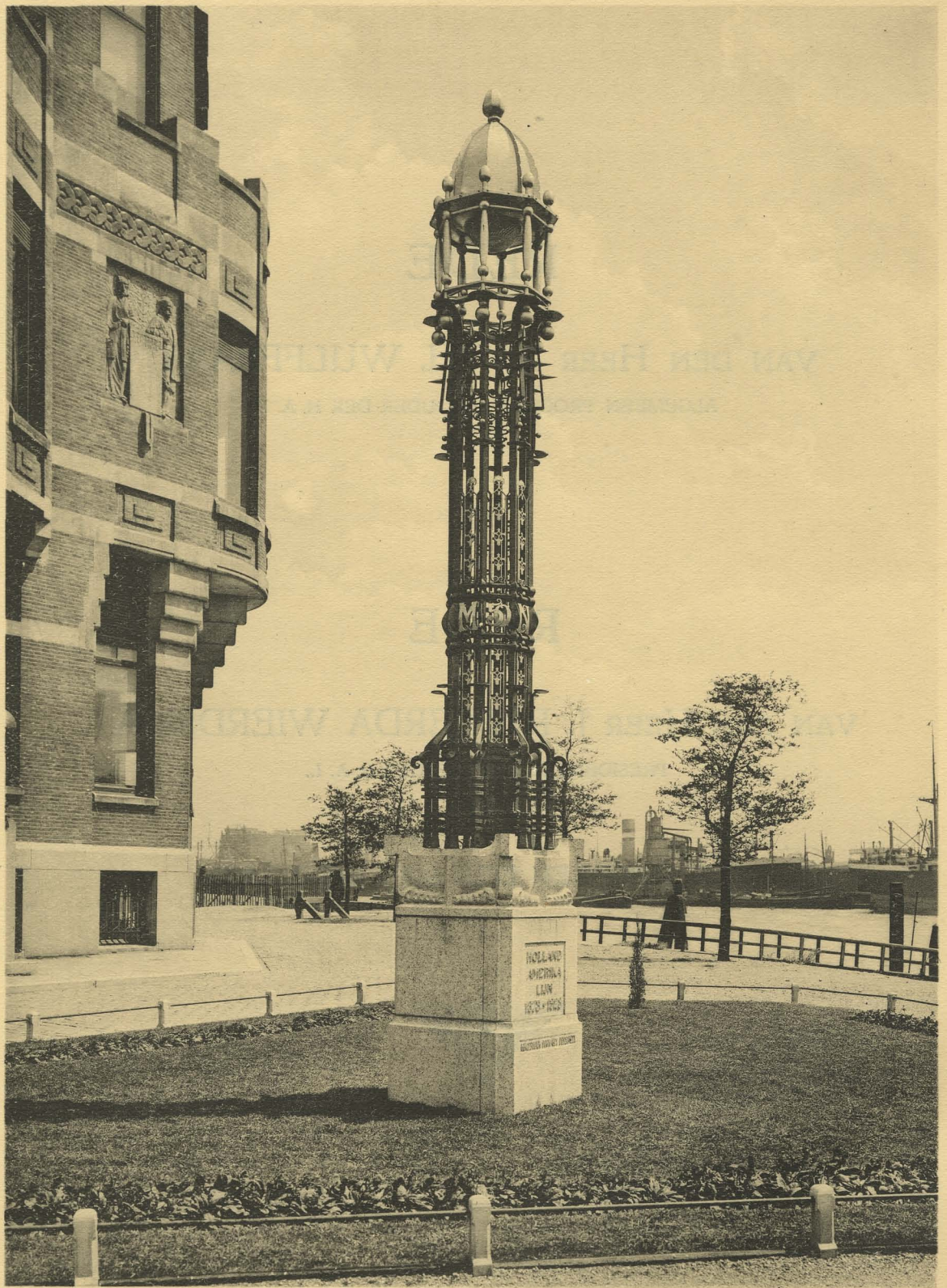
REDE

VAN DEN HEER J. RYPPERDA WIERDSMA

PRESIDENT-DIRECTEUR DER H. A. L.

UITGESPROKEN DEN 9^{DEN} APRIL 1923

REDE VAN DEN HEER A. Th. WULFFRAAT,
ALGEMEEN PROCURATIEHOUDER DER HOLLAND-AMERIKA LIJN.

Mijneheeren, Geachte Directie.

Deze Feestdag is zeker reeds lang door ons allen met groote belangstelling tegemoet gezien; — vooral voor ons, het Personeel, is het een verblijdend feit, dat de NEDERLANDSCH AMERIKAANSCH STOOMVAART MAATSCHAPPIJ, de bron van ons maatschappelijk bestaan, nu zelve haar 50-jarig bestaan mag vieren.

Het is dan ook onder dien indruk, dat het Personeel zich op dezen dag gedrongen vindt om gezamenlijk uiting te geven aan de gevoelens van dankbaarheid en waardeering, die het jegens de Maatschappij en hare Directie koestert.

En nu is mij de vereerende opdracht geworden om van deze erkentelijkheid de tolk te zijn, waaraan ik met graagte zal trachten te voldoen.

Ik dank allereerst de Directie, dat zij ons hier de gelegenheid heeft gegeven om dit voornemen uit te voeren — dat zij zich hier in ons midden bevindt en ons in staat stelt thans ook eens in anderen, meer officieelen vorm dan gewoonlijk, haar onze gevoelens te doen kennen. Ik begroet ook gaarne alle aanwezigen, die door hunne tegenwoordigheid aan dit feestelijk uur grooter luister bijzetten.

Het is, geachte Directie, uit naam van het personeel der Kantoren in het binnen- en buitenland, der Kapiteins en Officieren op de schepen, dus namens al onze Collega's aan wal en aan boord, dat ik U van harte gelukwensch met het 50-jarig Jubileum der Nederlandsch Amerikaansche Stoomvaart Maatschappij en met de groote resultaten, die in dat tijdperk zijn bereikt en onzen oprechten dank uitspreek voor al het goede, dat ons door Uwe tusschenkomst van de Maatschappij in dat lange tijdperk is ten deel gevallen. Ik beperk deze dankzegging niet als te zijn van het huidige personeel alleen, maar meen daarin ook te mogen betrekken het personeel dat vóór ons en met ons aan de Maatschappij verbonden is geweest. In de eerste plaats reeds omdat er van hen enkele hier aanwezig zijn, die zich voor deze huldiging bij ons hebben aangesloten, waarvan ik noem den Heer Roosing, die reeds bij de oprichting en nog lang daarna bij de Maatschappij is werkzaam geweest; maar ook omdat allen dank verschuldigd zijn aan de Maatschappij, die zoo veler belangen gebaat heeft en aan zooveel ruime gelegenheid tot nuttigen arbeid heeft verschaft.

Hun aller dank gaat uit naar de Directie, naar het Bestuur der Maatschappij, dat de Maatschappij in de banen der ontwikkeling heeft geleid en naar hen, die door hunnen finantieelen en zakelijken steun hebben medegewerkt om de Maatschappij te brengen naar de roemrijke plaats, die zij thans inneemt in onze Scheepvaart, onder de binnen- en buitenlandsche groote Stoomvaart Reederijen. De Hooge Bescherming, die de Maatschappij van den beginne af heeft mogen genieten en nog geniet, heeft hiertoe zeker ook in ruime mate bijgedragen, waarvoor onze eerbiedige hulde. Ook

zij met dankbaarheid vermeld, dat het Stedelijk Bestuur van Rotterdam reeds bij de oprichting der Maatschappij, evenals later, terecht heeft ingezien van hoe groot belang de Maatschappij zou worden voor de haven van Rotterdam. De Holland-Amerika Lijn en de haven van Rotterdam, gesteund door den Nieuwen Rotterdam-schen Waterweg en elkander wederkeerig steunend en aansporend, hebben zich in dezelfde richting ontwikkeld en zijn tezamen groot geworden. Wij hebben die ontwikkeling medegemaakt of zullen daarvan in het Gedenkboek kunnen lezen, dat over de merkwaardige geschiedenis der Maatschappij door de Directie is uitgegeven; ik zal daarover dus hier niet uitwijden, maar alleen met voldoening wijzen op de enorme toename in de grootte der schepen, die bij de stichting der Maatschappij de haven konden bevaren en waarmede de Maatschappij begon, vergeleken met die, welke zij thans in de vaart heeft en die ons allen bekend zijn; vergelijken wij slechts de eerste „ROTTERDAM” van 1700 Tons en de tegenwoordige van 24000 Tons. Deze groote noodzakelijke toename geeft ons tegelijk een beeld van den vooruitgang der Maatschappij in de 50 jaren van haar bestaan en wij spreken daarvoor onzen dank uit aan de Directie, onder wier leiding deze ontwikkeling heeft kunnen plaats vinden.

Wij herdenken daarbij ook met weemoed de Leden der Directie, die hun levenstaak aan de Maatschappij hebben gewijd, doch helaas niet meer zijn en brengen eerbiedige dankbare hulde aan hun nagedachtenis.

Ook wenscht het Personeel dank te betuigen aan de Oprichters der Maatschappij de Heeren Jonkheer Otto Reuchlin en Dr. A. Plate, die ook zooveel voor het welslagen hunner stichting hebben gedaan. Naast de vele vruchten, die hunne onderneming heeft afgeworpen voor het personeel, is zij ook een onberekenbaar nut geworden voor den Nederlandschen Handel en de Industrie, die weer op hun beurt tot steun zijn geweest voor de Maatschappij, doordat zij veelal met haar hebben saamgewerkt. Door deze gewaardeerde samenwerking zijn in de laatste 50 jaren op 't gebied van Scheepvaart, Handel en Nijverheid groote zaken tot stand gekomen en dat dit ten opzichte der Maatschappij mogelijk is geweest, hebben wij te danken aan de voortreffelijke leiding, die de Directie aan den gang van zaken der Maatschappij heeft gegeven.

Naast de zorgen voor de belangen der Maatschappij naar buiten, heeft de Directie ook steeds een open oog gehad voor de belangen van haar uitgebreid en wijdvertakt personeel. Vele nuttige instellingen zijn door haar ten bate van het personeel in het leven geroepen; laat ik slechts noemen het zeer belangrijk Fonds voor het Personeel, de bijdrage voor de Levensverzekering der beambten, de taalkundige opleiding van jonge beambten, den verleenden steun bij ziekte en invaliditeit en, waar dit mogelijk was, ook bij huiselijke moeilijkheden. Daarvoor komt Haar alle eer toe en betuigen wij onzen oprechten dank. Ieder onzer zal zich nog herinneren den steun, die den beambten tijdens de mobilisatie werd verleend, die hen door de donkere tijden heeft heen

geholpen. Hoe te juister tijd werden de bakens verzet in de oorlogsjaren en de werkring der Maatschappij uitgebreid, zoodat niet slechts de schepen der Maatschappij de zee doorploegden, maar toen ook het vaste land ten bate van het personeel beploegd werd.

En zoo zou ik kunnen voortgaan met nog vele geriefelijkheden en welwillendheden op te sommen, die het personeel van U, geachte Directie, heeft mogen genieten.

Maar dit is niet noodig; wij allen weten wel, dat het steeds Uw streven is om aan de wenschen van het personeel tegemoet te komen, waar het slechts even mogelijk is.

En daarvoor, geachte Directie, is het ons op dezen Jubileumsdag eene behoefte U onzen dank te betuigen! Het personeel waardeert ten zeerste onder Uwe leiding aan de groote zaak der HOLLAND-AMERIKA LIJN te hebben kunnen medewerken en zal steeds gereed zijn U met hun beste krachten terzijde te staan.

Wij hebben dit Gouden Jubileum een passende aanleiding gevonden om U te verzoeken ter herinnering daaraan een Souvenir van het geheele personeel voor de Maatschappij te willen aanvaarden. Dit Souvenir bestaat uit een gesmeed ijzeren Gedenklantaarn op een granieten voetstuk.

De Maatschappij heeft nu 50 jaar lang hare schepen over de Oceaan gezonden, haar licht doen uitstralen in heldere en duistere nachten op de zee en in de harten van vroolijke en bezorgde reizigers, die door die schepen naar de veilige haven zijn gevoerd — de Maatschappij is 50 jaar lang een baken geweest voor de duizenden die, geleid door haar licht, het licht van den arbeid, het leven zijn doorgegaan.

Daarom was het een sympathieke gedachte, die wij weten dat bij U weerklank vindt, om dit licht te verpersoonlijken in de Lantaarn, die wij U thans aanbieden en die naar wij vertrouwen U wel zult willen aanvaarden.

De Lantaarn, die gereed is kan tot onze teleurstelling eerst over eenige dagen geplaatst worden, zoodat ik er U thans slechts de teekening van kan overhandigen, alsmede de oorkonde er van, welke op meesterlijke wijze is vervaardigd door den Heer van Duffelen. We zullen echter zorg dragen, dat de Lantaarn zoo spoedig mogelijk geplaatst wordt.

Op de bewerking van deze Lantaarn, een kunstig stuk smeedwerk, heeft de Heer L. Ringlever van de Eerste Rotterdamsche Fabriek van Kunstsmeedwerken zijn beste kunnen met groote toewijding toegepast.

Wij hopen, dat de Lantaarn U zal kunnen voldoen en dat U er nog vele jaren in moge zien een bewijs van de groote genegenheid en erkentelijkheid die het personeel voor U en de Maatschappij gevoelt.

Dat deze Lantaarn, geplaatst voor het Kantoorgebouw, waar het hoofdbedrijf der Maatschappij zich afspeelt, op de punt van de Wilhelminakade, nog zeer vele stoomschepen der HOLLAND-AMERIKA LIJN onder Uwe leiding en onder het bevel van onze kranige Kapiteins en Officieren zal zien uitvaren en binnenkomen en dat haar licht moge zijn de belofte van een lichtende toekomst, die wij hopen, dat de

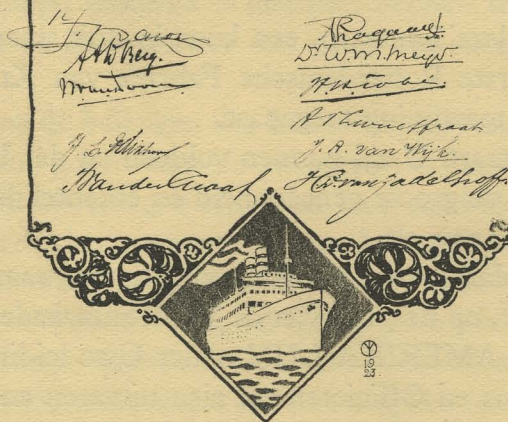
NEDERLANDSCH AMERIKAANSCH STOOMVAART MAATSCHAPPIJ
HOLLAND-AMERIKA LIJN in haar tweede halve bestaanseeuw zal tegemoet
gaan.

Ik verzoek U, Mijne Heeren, met een driewerf hoezee! te willen beantwoorden den
uitroep: LEVE DE HOLLAND-AMERIKA LIJN, LEVE DE DIRECTIE!

Bij de Herdenking van het **1873**
vijftigjarig Bestaan der **1923**
Nederlandsch-Amerikaansche
Stoomvaart Maatschappij
HOLLAND-AMERIKA LIJN

op Heden den negenden
April negentienhonderd drie
en twintig werd door het
Personeel der Maatschappij
aan hare Directie een
Lantaarn op granieten
Voetstuk aangeboden,
te plaatsen voor het Kan-
toorgebouw; ten bewijze
waarvan deze Oorkonde
werd gesteld en geteekend

ROTTERDAM den 9den April
1923
Het Comité gekozen uit en door het Personeel

REDE VAN DEN HEER J. RYPPERDA WIERDSMA,
PRESIDENT-DIRECTEUR DER HOLLAND-AMERIKA LIJN.

Mijneheeren Beambten van de Holland-Amerika Lijn.

Ik behoef U allen zeer zeker niet te zeggen, dat het College van Commissarissen, mijne collega's en ik ten zeerste apprecieeren, dat gij allen dezen gedenkwaardigen dag voor de Maatschappij, den dag waarop wij het feit herdenken, dat heden voor 50 jaren de acte van oprichting onzer Vennootschap gepasseerd werd, niet onopgemerkt hebt wenschen te laten voorbijgaan.

Ik vertrouw, dat gij de verzekering van mij zult willen aanvaarden, dat Commissarissen en Directie onder normale omstandigheden zeer zeker de eersten geweest zouden zijn om zich aan het hoofd van de herdenking van dit gedenkwaardige feit te scharen en uiting te geven aan de gevoelens van dankbaarheid en satisfactie, die ons allen bezielen nu wij mogen terugzien op het 50-jarig bestaan onzer Vennootschap.

De Scheepvaart is echter gedurende de laatste jaren zoo speciaal het slachtoffer geworden van de ontwrichte economische verhoudingen en onze Maatschappij heeft daaronder dusdanig geleden, dat wij als Bestuurders eener Naamlooze Vennootschap ons niet gerechtigd gevoelen om meer dan een huiselijk karakter aan dit feest te geven.

Maar toch wenschen wij met U een oogenblik stil te staan om een blik op het verledene terug te werpen.

Allereerst gaan dan onze gedachten uit tot hen, die reeds in 1872 het initiatief tot de vaart op Noord-Amerika genomen hebben en die onder de Commanditaire Vennootschap Plate, Reuchlin & Co. twee schepen in de vaart brachten. Wij betreuren het ten zeerste, dat beide firmanten der toenmalige Vennootschap, Dr. A. Plate en Jhr. Otto Reuchlin, heden hier niet tegenwoordig kunnen zijn, maar wij gevoelen, dat zij met hunne gedachten toch bij ons zijn en wij vertrouwen, dat zij onze uiting van waardeering voor de groote ondernemingsgeest in 1872 door hen tentoongespreid, zullen willen aanvaarden. Wij wenschen hen van harte geluk met het feit, dat hun poging tot het tot stand brengen eener verbinding met Amerika zich op zulk eene wijze heeft mogen ontwikkelen!

Speciaal voor den heer Reuchlin, die van 1872 tot 1919 deel uitgemaakt heeft van het bestuur onzer onderneming, moet dit eene bijzondere voldoening zijn.

Naast de heeren Plate en Reuchlin wenschen wij de overleden bestuurders onzer vennootschap, de heeren W. van der Hoeven, J. V. Wierdsma, W. H. van den Toorn, Jhr. J. G. Reuchlin en H. van Helden te herdenken, allen mannen die zich met hart en ziel aan de ontwikkeling van de Maatschappij gewijd hebben en in hooge mate tot den bloei onzer Vennootschap hebben bijgedragen. De nagedachtenis aan hunne persoonlijkheid en aan hun werk zal bij ons allen steeds in hooge eere blijven.

Op een dag als heden wenschen wij als Directie echter ook speciaal uiting te geven

aan onze gevoelens van waardeering voor het werk, dat ons geheele personeel in deze reeks van jaren verricht heeft.

In de eerste plaats zouden wij dan het woord willen richten tot de H.H. Wulffraat, van der Graaf en alle andere Afdeelingschefs met wie wij dagelijks in contact komen voor de bespreking van alle loopende zaken, maar ik zou naast hen ook gaarne de namen noemen van onzen hoofdagente te New York, den Heer van Doorn, en diens assistent, den Heer Volk. Wij verzoeken U, mijneheeren, er van overtuigd te zijn, dat wij Uw arbeid ten volle apprecieeren, dat Uw hulp bij het behandelen der vracht- en passagezaken, bij de onderhandelingen en conferenties met andere stoomvaartlijnen en bij het organiseeren onzer nieuwe diensten voor ons een groote steun geweest is.

Daarna zouden wij dan het woord willen richten tot het overige kantoorpersoneel, zoo- wel hier aan ons hoofdkantoor als aan ons kantoor te Amsterdam en onze vele buiten- landsche kantoren verbonden, om hun de verzekering te geven dat de door hen gepre- steerde diensten, soms ver van het Vaderland verwijderd en ook daardoor onder vaak moeilijke omstandigheden, steeds door ons op hoogen prijs zijn gesteld. Wij willen hen en hunne toewijding heden hier gedenken en het vertrouwen uitspreken, dat ook in de toekomst hun werk en hun initiatief ons gemeenschappelijk werk moge ten goede komen.

In alle afdelingen, zij het op passage-, vracht-, technisch- of zuiver administratief gebied is er dikwijls veel van U verlangd en zijn er vele avonden voor vertrek van onze booten door U op kantoor doorgebracht. Maar wij hebben toch steeds het gevoel gehad dat deze diensten gaarne werden vervuld, omdat gij plezier in Uw werk hadt. En al werd het laat, alvorens gij naar huis gingt, gij hadt toch een gevoel van satisfactie, medegewerkt te hebben tot de prompte expeditie van de wekelijksche afvaart of tot het vlotte verloop — eerste voorwaarde van eene onderneming als de onze — in eenig onder- deel van den bedrijfsgang, dat aan de Maatschappij haar goeden roep heeft verzekerd.

Ditzelfde geldt voor den terreindienst en de werkplaatsen. Om ons vaarplan te handhaven is er herhaaldelijk een ernstig beroep op Uwe diensten gedaan. Snel heeft het laden, lossen en kolenladen moeten plaats vinden, snel zijn de noodige reparatiën verricht en heeft het vereischte onderhoud aan het schip, de machines en ketels, aan de hutten en salons moeten plaats vinden. Herhaaldelijk hebben ook de schilders hun uiterste best moeten doen om hun werk in den korten tijd dat het schip binnen was, klaar te krijgen. En toch is alles goed gegaan. Aangespoord door het goede voorbeeld van wijlen onzen collega van Helden, wiens verdienste wij in dit opzicht niet genoeg kunnen roemen, heeft dit alles, week op week en jaar op jaar plaats gevonden alsof het niets te beteekenen had en zagen de bewoners van Willems- en Westerkaden onze groote passagiersschepen soms na een verblijf van slechts 4 of 5 dagen weer vertrekken, zonder waarschijnlijk geheel te kunnen realiseeren welke hoeveelheid werk er intusschen aan de Wilhelminakade door het personeel der Lijn verricht was.

Voor die belangrijke dienstprestaties zeggen wij U hierbij hartelijk dank.

Maar naast ons walpersoneel wenschen wij ook een woord tot ons varend personeel te richten en in de eerste plaats tot onze heeren gezagvoerders en stuurlieden.

Vele Uwer vroegere collega's zijn helaas reeds overleden, maar de herinnering aan de kapiteins Deddes, Hus, Taat, Bonjer, van der Zee, Potjer, Roggeveen en Bruinsma — wij kunnen slechts enkele namen noemen, maar denken aan nog andere verdienstelijke mannen — zal bij ons allen levendig blijven. Ook zouden wij hier de namen van de kapiteins Bakker en Stenger willen noemen, die jarenlang trouwe diensten aan de Maatschappij bewezen hebben. Het is algemeen bekend hoe onbetrouwbaar de Atlantische Oceaan is, hoe snel zich de weersgesteldheden aldaar afwisselen, hoe men met mist en ijsgevaar te kampen heeft, om van het beruchte stormweer nog niet eens te spreken. Goede zeemanschap wordt er op deze vaart vereischt en over deze heeft ons varend personeel getoond te beschikken. Al moge de Maatschappij in de eerste twintig jaren van haar bestaan één scheepsramp en eenige scheepsverliezen te betreuren hebben gehad, gaandeweg heeft zij zich een goede reputatie wat betreft veiligheid onder het reizend publiek en bij assuradeuren weten te verschaffen en wij schrijven deze verbeterde toestand naast de verbetering in het materieel en de hulpmiddelen voor een groot deel toe aan de groote plichtsbetrachting en de toewijding door U, heeren gezagvoerders en officieren, in de handhaving der discipline en de zorg voor de navigatie betoond. Wij weten dat wij in de toekomst ook hierop mogen blijven rekenen.

Naast den dekdiensdienst wenden wij ons echter ook tot den machinedienst. Namen als die van Savenije, Merkelbach, Edixhoven komen ons heden te binnen als die van mannen, die zich bewust waren van de groote verantwoordelijkheid, die met betrekking tot de werktuigen op hunne schouders was gelegd. Het gewichtige van het voortstuwings-organisme van een schip is genoeg bekend en naarmate de machines en hulpwerktuigen grooter en gecompliceerder geworden zijn, namen de werkzaamheden van den machinist ook toe en werd zijn verantwoordelijkheid grooter. Gij hebt U echter bij deze veranderingen weten aan te passen; gij hebt onder de goede voorlichting van onze technische inspecteurs, waarvan de Heer Lichtenbelt heden juist zijn 40-jarige dienstvervulling herdenkt, de zorgen voor de turbines, waterpijpketels, oliestokende ketels en dieselmotoren met evenveel ernst op U genomen als gij jarenlang achtereen voor het goede onderhoud van de zuigermachines en ketels gezorgd hebt. Dank zij die goede zorgen hebben wij onze drukke vaart jarenlang zonder belangrijke stoornissen kunnen volhouden en heeft onze Maatschappij zich op het gebied van onderhoud eene goede reputatie bij de classificatie lichamen en bij assuradeuren verworven. Wij twijfelen er niet aan en wij rekenen er op, dat U ons zult blijven bijstaan in het handhaven dezer gevestigde reputatie.

En na dezen machinedienst wenschen wij ons te wenden tot een niet minder belangrijken tak van dienst bij onze Maatschappij, den Civielen Dienst. Wanneer wij slechts de attentie vestigen op het verschil in kajuitsaccomodatatie tusschen onze

tegenwoordige schepen en die van vroeger jaren, dan spreekt daaruit vanzelf reeds welk eene veranderingen er in dezen tak van dienst hebben moeten plaats vinden en welke de zorgen zijn geweest om het hoofd te blijven bieden aan de zich uitbreidende eischen van den dienst. Wij kunnen dan ook niet met genoeg woorden onze voldoening uitspreken over de oordeelkundige en zuinige wijze, waarop de Chefs van deze Afdeling de noodige veranderingen en uitbreidingen hebben doorgevoerd en de wijze waarop zij en het geheele varend civiele personeel getracht hebben den dienst aan boord onzer schepen te verbeteren. Dat zij daarin volkomen geslaagd zijn, bewijst het feit dat onze Maatschappij eene uitstekende reputatie onder het reizend publiek geniet, eene reputatie die wij zullen trachten te handhaven door ons voortdurend te blijven aanpassen aan hetgeen deze tak van dienst in het moderne wereldverkeer bieden moet en door aan de wenschen van onze reizigers met betrekking tot hunne verzorging aan boord zooveel mogelijk tegemoet te komen.

Wij zouden op deze wijze door kunnen gaan en gemakkelijk nog andere grootere of kleinere onderdeelen van het uitgebreid bedrijf opnoemen en er op wijzen hoe dat onderdeel heeft bijgedragen tot de vestiging van den goeden naam onzer Maatschappij; wij zijn er van overtuigd, dat in elk dezer onderdeelen mannen te vinden zijn, die met hart en ziel meegewerkt hebben en nog dagelijks meewerken om elk op zijn gebied het bedrijf op te bouwen en het te doen functionneeren.

Wij zullen dat evenwel niet doen, doch richten ons liever tot U allen tezamen om U de verzekering te geven, dat wij op een dag als deze er behoefte aan hebben U ook onzerzijds te doen gevoelen, hoezeer wij Uwe samenwerking onderling en met ons op prijs stellen. Het groote bedrijf gaat rusteloos voort, het vergt iederen dag arbeid van ons allen dikwijls van vroeg tot laat. Wij zijn er ons volkomen van bewust, dat wij vaak veel van U moesten eischen en wij kunnen U in het vooruitzicht stellen dat dit in de toekomst niet anders zal zijn, integendeel moeten wij er U op voorbereiden — als gij het niet reeds wist — dat de strijd dien wij te strijden hebben er niet gemakkelijker op is geworden. Wij zijn daarbij genoodzaakt de tucht streng te handhaven en soms met onverbiddelijkheid den ordelijken gang in het organisme te waarborgen, maar wij vertrouwen toch dat bij allen — van hoog tot laag — het bewustzijn levendig is, dat wij slechts één belang voor oogen hebben n.l. dat onzer Maatschappij. Het personeel is zóó uitgebreid, het werk is zóó druk en vaak inspannend, dat bij den dagelijkschen gang van zaken het eene onmogelijkheid is geworden om aandacht te wijden aan persoonlijke belangen of daarmede rekening te houden, maar dit wil niet zeggen dat de belangen van het personeel als zoodanig ons niet interesseeren. Integendeel. Wij willen van deze gelegenheid gaarne gebruik maken om U te zeggen, dat wij het volle besef hebben dat aan zijn bekwame, trouwe en gestage arbeid voor het overgrootste deel de positie is te danken, die de Vennootschap thans inneemt, dat wil zeggen een positie van beteekenis, vertrouwen en goede reputatie. Dat personeel heeft daarom recht op onze groote erkentelijkheid, op onze warme belangstelling en

wij geven het op dezen gedenkwaardigen dag gaarne de verzekering, dat wij elk die ons helpt en meewerkt ons doel te bereiken een warm hart toedragen. Daarom vormt het voor ons een reden van rechtmatigen trots, dat dit personeel zelf het initiatief nam om heden tot het bestuur te komen met deze geschenken en bloemen, bewijzen Uwer afhankelijkheid aan de Maatschappij. Wij willen daarin gaarne het bewijs zien van de goede verstandhouding tusschen personeel en bestuur, die mannen voor ons gevestigd hebben en die door ons voor zoo veel in ons vermogen ligt, steeds zal worden gehandhaafd.

Wat het geschenk betreft, dat door U, Mijnheer Wulffraat, zooeven werd aangeboden namens een zoo groot deel van het personeel in dienst der Maatschappij, wij beperken ons niet tot de waardeering voor de gedachte, die aan de aanbieding ten grondslag ligt, doch wij hebben ook lof voor Uwe keuze van het ontwerp, dat — wij weten het, al staat het daar nu nog niet opgesteld — een fraai product is van Nederlandsche kunstnijverheid. Ook de plaats voor ons hoofdkantoor, die gij er voor hebt weten te vinden, achten wij een in ieder opzicht gelukkige en wij geven U gaarne de verzekering, dat wij dit monument in eere zullen houden als het tastbaar bewijs van onze wederzijdsche gevoelens.

Hetzelfde geldt, Mijnheer den Ouden, van het door U aangeboden geschenk namens het personeel der werkplaatsen en van de bloemen, namens werkplaatspersoneel, de kraanmachinisten en terreinbazen ons ter hand gesteld, zullen wij als zij verwelkt zijn de goede herinnering bewaren.

En nu ten slotte doet het ons een groot genoegen nog eene mededeeling namens Commissarissen en Directie aan al onze vaste beambten en een groot deel van het varende personeel te kunnen doen. Bescheiden als de middelen zijn, waarover het Bestuur in deze tijden van depressie meent te mogen beschikken, toch wenschen wij U allen op dezen dag een stoffelijk bewijs van onze waardeering voor Uw werk te doen geworden. Wij hebben daarbij het oog op een exemplaar van het boekwerk, dat wij op dezen dag in het licht hebben gegeven en dat de door Dr. M. G. de Boer geschreven geschiedenis onzer Maatschappij behelst en voorts van eene gratificatie, die wij door onzen stipten en daarom zoozeer gewaardeerden hoofdkassier, den Heer Ghislain, te beginnen met hedenmiddag zullen doen uitkeeren in de volgorde der afdeelingen, die wij hem hebben verzocht daarvoor op te maken. Bij de vaststelling van deze gratificatie hebben wij ons in de eerste plaats laten leiden door het aantal jaren, dat elke beambte in dienst der Maatschappij geweest is en daarna door de bezoldiging, welke hij voor zijn werk geniet. Het is voor ons eene groote voldoening, dat wij U dit geschenk kunnen aanbieden en wij vertrouwen, dat het voor U aanleiding moge zijn eene aangename herinnering aan dezen merkwaardigen dag voor de Maatschappij te bewaren.

Mijneheeren, ik verzoek U nu met mij een driewerf hoera op den bloei van de HOLLAND-AMERIKA LIJN uit te brengen.